

W Sien: na 1-ej stronie
sz petitowy m. 1.50
stronie— 0.75 f
stronie—0.50 f.
siłane za wiersz

Kłontowy — mk. 2.50
Drobne ogłoszenia po 8
fen. za wyraz. Załączenia
po mk. 7.50 od tysiąca.

Redakcja i Administracja
mieszczą się pod № 1-y
przy ul. Krzywej w Sos-
nowcu. — Telefon № 298

Adres dla listów i depesz:
„Iskra”, Sosnowiec.

ISKRA

Prenumerata wynosi: Z odno-
szeniem rocznie m. 21.60 —
półrocznie m. 10.80—kwar-
talnie m. 5.40—miesięcznie
m. 1.80 z przesyłką pocz-
tową i m. 80 f. miesięcz-
nie. Cena numeru poje-
dyńczego — 10 fen.

Redakcja otwarta od 8 rano
do 7 wiecz. — Rękopisów na-
desłanych redakcja nie zwraca

Oddziały własne: w Będzinie
ul. Małachowskiego 9, w Dą-
browie ul. Sienkiewicza № 6

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI
POD KIERUNKIEM WIKTORA IMONSIORSKIEGO.

W dniu 14 b. m. w strasznej katastrofie na kopalni „Czeladź” zginęli śmiercią niespodziewaną bracia nasi

**Wojdała Wincenty, Wienczek Józef, Kusla Szymon, Malinowski
Feliks, Mazur Mikołaj, Gruszka Wacław, Jaroś Antoni, Wieczorek
Stanisław, Oglódek Tomasz, Trząski Ignacy, Jakubczyk Marcin
i Nowak Antoni.**

Odprowadzenie zwłok tych ofiar katastrofy na miejsce wiecznego spoczynku odbędzie się w niedzielę, dnia 16 września, o godz. 3 po południu z ambulatorjum kopalni Piaski.

Na ten smutny obrządek zapraszamy kolegów Związku górniczego polskiego, robotników kopalni i tych wszystkich, co doli naszej współczują. Rodzinom poległych na posterunku braci i kolegów, przesyłamy wyrazy pociechy najserdeczniejszej, na jaką stać nasze do głębi wzruszone serca.

O ziemio nasza ukochana! Przyjmij do łona swego i lekką bądź Tym, których życie kolcami usłane, tak nagle i tragicznie zakończone zostało.

ROBOTNICZY KOPALNI „CZELADŹ”.

Wojna domowa w Rosji.

Zwycięstwo Kiereńskiego.

Rozkaz Kiereńskiego.

SZTOKHOLM. (WAT.). Pet. Ag. Tel. donosi: Nowy naczelny dowódca wojsk, Kiereński, wydał do armii i floty rozkaz, w którym m. in. powiedział:

Nierozsądna próba rewolty, podjęta przez bylego generalisimusa i pewną liczbę generałów, nie udała się całkowicie. Winni zostali oddani pod sąd. Rozwiązanie rewolucji bez przelewu krwi dowiodło zdrowego rozsądku narodu rosyjskiego. Armja i flota, wszyscy generałowie, admirałowie, oficerowie, żołnierze i marynarze, przeciwstawiający się straszemu wrogowi, pozostali wierni swemu obowiązkowi względem ojczyzny i prawowitego rządu. Sześć miesięcy wolnego życia politycznego umocniły u wszystkich przekonanie, że w danej chwili wszelkie nierozsądne krańcowe żądania tylko wstrząsają podwalinami państwa. Niechaj każdy żołnierz i każdy

generał wie, że wszelkie nieposłuszeństwo względem władzy będzie od dnia dzisiejszego bezlitośnie karane. W danym momencie muszą wszystkie siły narodu być skierowane przedewszystkim w celu obrony ojczyzny od wroga zewnętrznego.

Odezwa dyplomatów.

ROTTERDAM. (WAT.). Biuro Reutera donosi: Przedstawiciele dyplomatyczni państw sprzymierzonych w Petersburgu wydali odezwę treści następującej: „Niektóre dzienniki rosyjskie twierdziły w związku z obecnymi wypadkami, że przedstawiciele państw sprzymierzonych w Petersburgu popierają Kornilowa i starają się przeszkodzić w zdławieniu rokoszu.

Zbytecznym byłoby usprawiedliwiać się z tych zarzutów. Przedstawiciele wszystkich krajów sprzymierzonych żywią gorące sympatje dla wielkiej de-

mokracji rosyjskiej i ofiarują swe usługi, by zapobiec wojnie domowej”.

Następnie w odezwie przytoczono treść noty werbalnej, złożonej w ubiegły poniedziałek przez ambasadora angielskiego, jako nestora ciała dyplomatycznego ministrowi spraw zagranicznych. W nocy tej powiedziano: „Przedstawiciele krajów sprzymierzonych obradowali pod przewodnictwem Buchanana nad sytuacją jaka się wytworzyła wskutek konfliktu między rządem a Kornilowem i oświadczają, że uważają za pierwszy swój obowiązek, wzięcie w obronę swych współobywateli. Uważają oni następnie za sprawę bardzo ważną przywrócenie równowagi i jedności pomiędzy wszystkimi siłami Rosji dla dalszego prowadzenia zwycięskiej wojny. Oświadczają oni jednomyślnie, że ze względu na uczucia ludzkości i w celu zapobieżenia dalszym nieszczęściom, ofiarują swe usługi dla tego jedynie celu, by obronić wspólne interesy Rosji i sprzymierzeńców”.

Przed trybunałem rewolucyjnym.

SZTOKHOLM. (WAT.). Organ Rady rob. i żołn. „Izwestja”,

donosi, że Kornilow i jego szef sztabu, gen. Łukowski, oświadczyli gotowość stawienia się przed trybunałem rewolucyjnym, w celu zmycia z nich zarzutu co do organizacji buntu.

Bitwa pod Petersburgiem.

SZTOKHOLM. (WAT.). Dzienniki fińskie donoszą o walkach wewnętrznych w Rosji, co następuje:

Po długotrwałym posiedzeniu rządu tymczasowego w poniedziałek Kiereński, głęboko wzruszony, oświadczył, że wszelka myśl o pokojowym zażegnaniu przysilenia jest wykluczona. Wkrótce potem jen. Kornilow rozpoczął posuwanie się na Petersburg na czele sześciu pułków mahometańskich. Pierwsze starcie nastąpiło w nocy.

Grzmot armat z pod Ługi był dobrze słyszany w Petersburgu.

Kornilow poddał się.

SZTOKHOLM. (WAT.). Biuro Reutera donosi z Petersburga: Minister pracy oświadczył, że awantura Kornilowa upadła ostatecznie i jego kwatery główna poddała się.

HAGA. (W.A.T.) Biuro Reutera donosi z Petersburga pod datą 13 września:

Dzienniki dowiadują się, że Kornilow poddał się swojemu rządowi tymczasowemu warunkowo spełnieniem szeregu żądań. Kiereński jednak żąda bezwarunkowego poddania się.

W Radzie robotników i żołnierzy.

SZTOKHOLM. (W.A.T.) Komitety główne Rad robotniczych, żołnierskich i chłopskich, odbyły posiedzenia, na których omawiano sprzysiężenie Kornilowa. Minister pracy oświadczył, że wobec niepowodzenia awantury Kornilowa i poddania się jego kwatery głównej, cały rząd wojskowy będzie zupełnie zmieniony. Rząd działał w porozumieniu z demokracją rewolucyjną i zwyciężył. Niemniej musi on być teraz bardzo ostrożny, ażeby słumieć w zarodku wszelkie ponowne próby wywołania kontrrewolucji.

Znalezione dowody stwierdzające niebezpieczną działalność atamana kozaków, generała Kałodina.

BIURO TECHNICZNE „METEOR“

Sosnowiec, ulica Warszawska № 6.

POLECA:

Maszyny i narzędzia rolnicze
Artykuły techniczne.
Artykuły sportowe.

Artykuły skautowskie
jako to: Plecaki, owijaki, no-
że, paski, garnitury, męzki,
kubki, switery i t. p.

Motory do celów gospo-
darczych.
Linoleum i Inlaid.
Dywany i chodniki linole-
umowe.

Ceraty.
Palta nieprzemakalne.

Nowy rząd nie może za-
wierzać i nie będzie zawierał
elementów, które stały w ja-
kimkolwiek związku z awan-
turą Kornilowa.

Minister spraw wewnętrz-
nych oświadczył, że wskutek
rekoszu Kornilowa front w
ciągu trzech dni pozbawiony
był obrony i wszelkiego do-
wództwa. Kornilow musi być
ukarany bardzo surowo i rząd
nie uczyni nic, co by mogło
złagodzić jego położenie. Obo-
wiązkiem rządu jest zwalczać
wszelkie wysiłki kontrrewolu-
cyjnej, bronić wolności i zabez-
pieczyć kraj od wroga zew-
nętrznego.

Ceretelli zażądał natych-
miastowego rozwiązania czwar-
tej Dumy.

O uwieszenie postów

SZTOKHOLM. Komitet wy-
koniawczy Rady robotników i
żołnierzy zażądał natychmiasto-
wego aresztowania wszystkich
przebywających w Petersburgu
członków Dumy.

Pokój się zbliża.

Pogłoski o bliskim zawiesze-
niu działań wojennych mnożą
się coraz bardziej.

Przed kilku dniami kanclerz

Rzeszy niemieckiej wyraził przy-
pewnej okoliczności pewność,
że wojna w tym roku zakończona
zostanie.

Pogląd ten podziela podobno
i Ojciec święty, bez względu na
odmowne odpowiedzi, jakie do-
tąd otrzymał od rządów koali-
cji na swą notę pokojową.

Papież, jak głoszają telegramy,
nadzieje swe opiera na odpo-
wiedzi mocarstw centralnych,
która zawierać ma propozycję
wyraźne, a więc dające moż-
ność zadziernięcia rokowań
pokojowych, zarówno zaszczyt-
nych, jak i możliwych do
przyjęcia przez koalicję.

Zdaje się być rzeczą pewną,
że nie noty i odpowiedzi, ale
wydarzenia wojenne i zamęt w
Rosji wpłyną na zawieszenie
bronii i zaprzestanie mordowa-
nia się ludzkości.

Prasa angielska coraz mniej
liczy się z Rosją, jako siłą woj-
skową, przygotowując zwolna
umysły, że koalicja z tej strony
już spodziewać się nie może
ureczywistnienia daleko sięga-
jących celów wojennych.

Dlatego coraz więcej nabie-
rają prawdopodobieństwa po-
głoski, obiegające w Berlinie,

że Anglja zaproponowała Nie-
mcom pokój.

Pisze o tym głośny dzienni-
karz, Jerzy Bernhard, w „Voss.
Ztg“.

Coraz dokładniejsze stają się
pogłoski, które, mimo wszelkich
zaprzeczeń, stanowczo twierdzą
o istnieniu angielskiej oferty
o pokój. Wedle nich Rosja i
niektóre państwa bałkańskie ma-
ją być oddane swojemu losowi.
A pogłoski te stają się coraz
wiarogodniejszymi, skoro się do-
kładnie śledzi mowy angielskich
meźów stanu, wygłaszane w o-
statnim czasie. Zauważyć w nich
można, że Anglja coraz wyraź-
niej odsuwa od się Rosji. Anglicy
mówią już teraz bez skrępowa-
nia, że Rosja zawiódła oczeki-
wania koalicji. I prezydent Sta-
nów Zjednoczonych podziela
wedle wszelkiego prawdopodo-
bieństwa to samo zdanie.

Wywody te Bernharda zdają
się być zupełnie słusznymi. I
jeżeli, mimo wszystko, nie zde-
cyduje się na zaprzestanie wal-
ki, to rzeczą prawdopodobną
jest, iż uczyni to Rosja.

Co prawda, sytuacja tego
państwa anarchji i zamętu nie
jest godną zazdrości. Pamiętać
bowiem trzeba, że poza pleca-
mi Rosji stoja Japonja, Chiny i
Stany Zjednoczone, które wiąże
umowa londyńska. Kto wie, czy
w razie zawarcia przez Rosję
pokoju odzielnego Anglja nie
pchnęłaby na jej tyły pułków ja-
pońskich i chińskich. Armja ro-
syjska, w dzisiejszym swym
stanie, nie byłaby zdolną po-
wstrzymać nowego wroga.
Dlatego to nowy rząd rosyjski,
musi się zastanowić, czy krok
ten, choćby nawet miał utrwa-
lić jego stanowisko, nie ścia-
gnąłby na Rosję innego niebez-
pieczeństwa.

Wypadki jednak silniejsze są
nierzad od wszelkich umów i
mimowoli mogą pchnąć Rosję
w objęcia pokoju.

Dla tego też z takim napię-
ciem niesłychanym śledzimy
przebieg wydarzeń w Rosji.

Do nich.

Wy im nie kaźcie wierzyć w cuda,
W których istnienie nie wierzycie,
Bo taka wiara — to obłuda,
Bo taka wiara — śmierć nie życia!

Wy im nie kaźcie wierzyć w mary,
Co wiecznie jeno mgłą zostaną;
Piers będzie krwawić się z tej wiary
Niezagojoną zwątpień raną...

Ale im mówcie, że znój twardy
Płynie przez życia smętne fale —
Że, mimo oszczerstw, drwin i wzgardy,
Potrzeba zawsze iść wytrwale!

Ale im mówcie, że tu trudem
Wykować szczęście zawsze trzeba,
Że praca sama w sobie cudem,
że o n a jest dawczynią nieba!...

Ale im mówcie, że tych tylko
Brutalna życia moc nie złamie,
Których zapasy nie są chwilka,
W których jest silna dusza, ramię!

Wy im nie kaźcie wierzyć w cuda,
W których istnienie nie wierzycie,
Bo taka wiara — to obłuda,
Bo taka wiara — śmierć nie życia!

Roman Musialik.

Kronika.

Ogólna.

**Spis kandydatów na urzę-
dników polskich.** Polski cen-
tralny komitet obywatelski w
Rosji, zwrócił uwagę, że obec-
nie na terenie Rosji przebywa-
ją liczne szeregi wykwalifiko-
wanych w służbie publicznej sił
zawodowych, stanowiących żywy

kapitał, zdolny się przyczynić
do przyszłego budownictwa pań-
stwa polskiego.

Jedni z nich pracowali w Kró-
lestwie w likwidowanych obecnie
urzędach, inni, nie mogąc zna-
leźć posad w kraju, urzędowali
stałe w Rosji, a dziś pragną
oddać swe siły krajowi; inni
wreszcie już podczas wojny zdo-
byli w zakresie technicznym po-
dobne kwalifikacje. Wszyscy
oni stanowią zastęp kandyda-

Obchód rocznicy śmierci Kościuszki w r. 1861-ym.

W „Dzienniku Poznańskim“
Al. Kraushar zamieścił pracę o
obchodach pogonnych Kościu-
szki w Warszawie. Z pracy tej
pozwolamy sobie przedrukować
ustęp poniższy.

Na dni kilka przed 15 paź-
dziernika 1861 r. rozlepiano i
rozdawano na ulicach plakaty
drukowane oraz wiersze z wize-
runkiem Kościuszki, trzymające-
go podniesioną szablą. Do wize-
runku dołączono odezwę w sło-
wach:

„W dniu 15 października przy-
pada rocznica zgonu s. p. Ta-
deusza Kościuszki. Dzień ten
przeznaczony na uczczenie pa-
mątki wodza, który jako posłan-
nik Boży, zesłany dla wyjarz-
nienia i odrodzenia Polski, do-
konał pełnej swej Bogu i oj-
czyźnie ofiary, trzymając wyso-
ko i niewzruszenie do ostatnich
dni życia nieskalany sztandar
polski i chrześcijański. Dźwigaj-
my dalej sztandar ten prawdy i
wolności naszymi poświęceniami,
ażebym się stał tryumfem, rado-
ścią i godłem wielkości i szczę-
ścia dla wielkiego, w myśli Bo-
żej ludu!“

Namiestnik Lambert, wobec
ujawniającego się coraz śmielej
ruchu, wydał dnia 13 paździer-
nika rozkaz ogłoszenia stanu
wojennego w Warszawie, ale
środek ten nie powstrzymał
kierowników obchodu od zamię-

ru urzędzenia obchodu pamiąt-
kowego w terminie oznaczonym.
Dnia 15 października roz-
brzmiał w trzech kościołach: św.
Jana, św. Krzyża i u Bernardy-
nów uroczysty śpiew hymnu na-
rodowego.

W katedrze świętojańskiej
przed katedrą, pozostałym z
obchodu pogrzebowego arcybi-
skupa Fijałkowskiego, umiesz-
czono portret Kościuszki.

Być może, iż niejednen z po-
zostałych przy życiu świadków
naocznych owej pamiętnej uro-
czystości, przypomina sobie
obraz ówczesnej Warszawy w
okolicach świątyni, w których
się obchód Kościuszkowski od-
bywał. Pomimo stanu wojenne-
go i zakazu gromadzenia się na
ulicach, tłumy, stojące na cho-
dnikach Krakowskiego Przedmie-
ścia przypatrywały się niezwyklej
scenie, gdy wojsko, otoczywszy
zwartym kołem trzy kościoły,
ustawiło broń w koźły i oczeki-
wało końca nabożeństwa, aby
wychodzących z kościoła aresztow-
wać i odstawić do cytadeli.

Oczekiwanie trwało przez ca-
ły dzień 15 października bez-
owocnie. Na dany rozkaz tłumy
modlących się postanowiły z ko-
ścioła nie wychodzić. Wobec ta-
kiego stanu rzeczy biskup De-
kier i przeor klasztoru Bernardy-
nów, udali się do general-gu-
bernatora ówczesnego, Gersten-
zweiga, z przedstawieniem, aby
wojsko ustąpiło i aby pozwolo-
no z kościołów wyjść swobodnie
modlącym się tłumom. Nie zgo-

dzono się na to, natomiast u-
poważniono generała Chrulewa,
aby osobiście wszedł do kaźde-
go z trzech obłożonych kościo-
łów i wezwał ludność do ich
opuszczenia, gdyby to zaś nie
poskutkowało, rozkazano żołnie-
rzom wtargnąć do świątyni i
przemocą wszystkich tam obec-
nych aresztować.

Wtargnięcie do kościoła św.
Krzyża nie przyniosło pożąda-
nego wyniku, gdyż tłumy tam
zgromadzone tajnymi kurytarza-
mi przedostały się już wcześniej
na ulicę Świętokrzyską, tak, że
najeźdźcy zastali kościół pusty.
Natomiast w kościele Bernardy-
nów, po wkroczeniu żołdactwa,
obecne tam tłumy rzuciły się
na najeźdźców, broniąc się
przed aresztowaniem lawkami i
lichtarzami. Wobec przemocy a-
resztowanie udało się i jeńców
poprowadzono pod silną eskortą
na dziedziniec zamkowy.

Do katedry Świętojańskiej o
godzinie 4 rano dnia 16 paź-
dziernika wkroczyło kilku gene-
rałów i uzbrojone żołdactwo
pod komendą Gerstenzweiga.
Zastano świątynię rzeźnię
oświetloną. W pośrodku głównej
nawy wznosił się wspaniale
przybrany katedrał, a nad nim
srebrzysty baldachim, zwieszają-
jący się z pod strópu sklepienia.
Duchowieństwo w uroczystych
ornatach, lud kłęczący w mil-
czeniu zwrócone były ku wiel-
kiemu ołtarzowi.

Jeneral Potapow zakłócił ową
ciszę donośnym rozkazem, wy-

głoszonym w języku polskim:
„Wychodźcie! gdyż w przeciw-
nym razie kaźce was aresztować!“
Milczenie trwało bez przerwy.
Wówczas żołdactwo rzuciło się
na tłumy i po krótkiej walce,
otoczywszy pojedyncze grupy,
wyprowadziło je na ulicę, a
następnie do cytadeli.

Dalszy przebieg owego pa-
miętnego epizodu znany z dzie-
jów ruchu narodowego ówczes-
nego zaznaczył się zamknięciem
wszystkich kościołów warszaw-
skich z rozkazu władz duchow-
nych, uwolnieniem większej
ilości aresztowanych w cytadeli
nazajutrz po wypadku, kłótnią
między namiestnikiem Lamber-
tem i jenerał-gubernatorem
Gerstenzweigem, samobójstwem
tego ostatniego, uwieszeniem
księży i pastora Otto i długą
walką między Wielopolskim a
ministrami piotrogrodzkimi, któ-
rej wynikiem było po długich
wahaniach mianowanie wielkie-
go księcia Konstantego nami-
estnikiem Królestwa, ks. Zy-
gmunta Szczęsnego Felińskiego
arcybiskupem warszawskim,
margrabiego Wielopolskiego na-
czelnikiem rządu cywilnego
Królestwa, wreszcie uroczystym,
po upływie czterech miesięcy
otwarciem, nie tylko sprofano-
wanych, lecz wszystkich pozos-
tałych świątyni warszawskich.

Obfity w wydarzenia dziejo-
wej doniosłości rok 1862 nie
zatarł w pamięci ówczesnego
pokolenia ostatniej, tragicznie
zakończonej manifestacji Koś-

ciuszkowskiej. Stan wojenny,
zawieszony nad Warszawą, uda-
remnił wprawdzie możliwość od-
bywania tłumnych zgromadzeń
ulicznych, ale nie przeszkodził
sporadycznym wybuchom na-
miętności politycznych, które
się ujawniły licznymi zamacha-
mi na wielkorządców i funkcyj-
narjuszy rosyjskich, na wiel-
kiego księcia Konstantego i na
margrabiego Wielopolskiego,
doprowadziły wreszcie do sze-
roko rozgałęzionego spisku
wśród kół młodzieży szkolnej i
rzemieślniczej, krórego wyni-
kiem był wybuch styczniowego
powstania w roku 1863.

Po upływie lat pięćdziesięciu
sześciu od dnia Kościuszkow-
skiego obchodu żalobnego w
kościołach warszawskich, mo-
żemy dziś święcić setną roczni-
cę zgonu bohatera w warun-
kach wyjątkowo w dziejach na-
szych doniosłych. Święcimy ją
nie już tylko w celu rozbudze-
nia uczuć patriotycznych w na-
rodzie, jak to miało miejsce w
roku 1861, lecz święcimy ją w
formie holdu należnego pamięci
męża, który przykładem hero-
izmu i ofiarności zrehabilito-
wał w obliczu dziejów najsmu-
tniejszą epokę upadku państwo-
wości polskiej orężnym prote-
stem i dążeniem do wywalcze-
nia Polsce praw do samoistne-
go, niepodległego bytu.

Al. Kraushar.

TEATR
KINO-OAZA
w Sosnowcu.

NOWOŚĆ! Ostatnie dwa dni. Najwybitniejszy obraz sezonu!!!
MGŁA i SŁOŃCE
Wzruszająca tragedia życiowa w 6-ciu wielkich częściach.
W roli głównej głośna z piękności i słynna z talentu ulubienica publiczności
MIA MARY.

Wskutek olbrzymich kosztów ceny miejsc podwyższone o 10 fenigów.

Muzyka powiększona.

Początek punktualnie: w dni powszednie o g. 5, w niedziele i święta o 3 popołudniu.

KINO
„Sfinks”
w Sosnowcu.

Tylko 2 dni. Sobota 15-go i niedziela 16-go b. m. Tylko 2 dni.
Walka ze Śmiercią

Dramat w 5 częściach, obraz ten trzyma widza w napięciu do końca.

1) Hrabia udaje się do wróżki. 2) Śmierć Ojca. 3) Walka z tygrysem. 4) Zemsta wróżki. 5) Miłość zwycięzca.

Widoki Lizbony
(natura)
Oto się złapał
(komiczne)
Rudolfa pogromca teściowej
(komiczne)

tów na urzędy w przyszłym państwie polskim.

Ocenic nieczyli kwalifikacji komitetu oczywiscie nie moze i nie podejmuje sie tez zadnego posrednictwa i ulatwiania w przyszlosci otrzymania posad. Nalezec to moze raczej do zakresu czynnosci instytucji zawodowych.

Zwiazek pracownikow polskich podejmuje sie dzis obrony interesow pracownikow likwidowanych urzedow wobec rządu, oraz ulatwiania im znalezienia pracy po powrocie do kraju.

Centralny komitet obywatelski przystepuje do sporządzenia spisu wszystkich urzednikow polakow, pragnacych wrócic do Polski, jako państwa niezaleznego i zaofiarowac swoje uslugi. Spis ten ma byc bardzo dokladny i zawierac powinien dane prawdziwie, w sposob obiektywne sprawdzone.

Z Sosnowca.

Czas zimowy. D. Warsz. Ztg. pisze:

„Z powodu powrotu do czasu srodkowo-europejskiego w nocy z 16-go na 17-go wrzesnia r. b., zegary o godzinie 3-iej rano d. 17-go wrzesnia beda cofniete na godz 2-ga. Zatym godzina 2-3 powtorzy sie podczas tej nocy dwukrotnie. Pierwsza godzina 2-3 oznaczona bedzie, jako godzina 2A, druga — jako godzina 2B.”

Dyrekcja kolejowa oglosila zmiany w rozkladzie jazdy pociagow w zwiazku z powrotem do czasu zimowego.

Sprawozdanie kasowe ze sprzedazy znaczka i zbiorki urzadzonych w d. 5 i 6 sierpnia 1917 r. przez kola Ligi Kobiet w Zaglebiu dąbrowskim na potrzeby zolnierza polskiego i kolonji letnich dla dzieci legionistow w Zabkowicach.

Przychód.

Ze sprzedazy znaczka wplynelo od Kola Ligi Kobiet—Piaski marek 64,00, koron 1,00
K. L. K. Niemce marek 5,00 koron, 282,00 rubli 51,00.
K. L. K. Dąbrowa kor. 400,00
K. L. K. Sosnowiec mk. 815,80 kor. 70,25 rubli 23,55 i pół
K. L. K. Zabkowice marek 117,42 kor. 84,55 rb. 16,90 i pół.
K. L. K. Grodziec mk. 125,00 rubli 32,00.
K. L. K. Strzemieszyce fen. 85 koron 200,00, kop. 20.
K. L. K. Wojkowice mk. 25,30 hal. 60 rubli 2,39.

Ogółem marek 1153,37 koron 1038,40 rubli 126,05.

Rozchód.

Na potrzeby zolnierza polskiego przelano do kasy komitetu opieki nad internowanymi w Krakowie mk. 387,87 kor. 842,67 i pół, rubli 107,17.

Na kolonje letnie dla dzieci legionistow w Zabkowicach marek 415,00 koron 19572 i pół, rubli 18,88.

Na przejezdnych zolnierzy polskich w kasie Okregowej Ligi Kobiet marek 150,00.

Koszta urzadzenia kwiatka i zbiorka marek 200,50.

Ogółem marek 1153,37 korony 1038,40 rubli 126,05.

Z teatru. W piątek w przepeinionym doborowu publicznoscia teatrze Zimowym odegrano dramat Engla p. t. „Siostra Helena”. Wykonawcow oklaskiwano gorąco, a p. Lubicz-Sarnowska witano owacyjnie.

Dzis, w sobote—„Walka motyli” glosna sztuka Sudermana, z ktorej sprawozdanie znajdujacy czytelnicy w kronice bedzińskiej. Jutro, w niedziele „Panna Ziuta—moja zona” Cavaulta. a w poniedzialek „Koteczka” Victora.

Z Gospody mieszczańskiej.

W srode o godz. 7 wieczorem w Gospodzie mieszczańskiej odbędzie sie pogadanka na temat rady miejskiej. Ze wzgledu na bardzo aktualna i zajmujaca, pogawedke winniby przybyc na nia wszyscy czlonkowie, w ten bowiem tylko sposob mozemy sie obznajmic ze sprawami miejskimi.

Komitet obchodu Kosciuszki zwraca sie za naszym posrednictwem z prosba, aby wszyscy interesujacy sie obchodem z nowymi projektami oraz ofiarowaniem pomocy zgłaszali sie do Kancelarii komitetu, w lokalu komisji zywnosciowej, przy ul. Koflataja, gdzie rowniez dziela sie wszelkich informacji. Kancelaria otwarta w dni powszednie od godz. 8—11 rano i od 6—9 wieczor, w niedziele i swieta od 3—6 po poludniu. Czlonkow przydzium zastac mozna w dni powszednie od godz. 6 i pół do 7 i pół wieczor, w niedziele i swieta od 3 do 4 po pol.

Poświęcenie lokalu „Lutni”. W niedziele, dnia 16 wrzesnia o godz. 5 po poludniu dokonane zostanie poswiecenie nowego lokalu Tow. „Lutnia”. (ul. Warszawska 5). Zarząd Tow. zawiadamiajac o tym, prosi za naszym posrednictwem wszyskich czlonkow o przybycie na powyzsza uroczystosc.

Wynagrodzenie szkód od dzialan wojennych. Podczas dzialan wojennych w niektórych miejscowosciach powiatu bedzińskiego zniszczone zostaly nieruchomosci wiejskie, ubezpieczone od pozarow w Towarzystwie wzajemnych ubezpieczen od ognia w Krolestwie Polskim. Na wniesione przez pogorzalcow podania o wyplate odszkodowania, pogorzalcy, w mysl istniejacego statutu, otrzymali od zarządu tej instytucji decyzje, na

podstawie ktorych wyplata odszkodowan za straty poniesione skutkiem dzialan wojennych, moze im byc przyznana dopiero po ukończeniu obecnej wojny.

Przed wojna a dzis. Budzet miasta naszego przed wojna wynosil z gora 100 tys. rubli, obecnie zaś projektowany budzet Sosnowca wynosi 2,629,070 marek, a wiec jest dziesiec razy wyzszy od budzetu przedwojennego.

Wynagrodzenie kuratorom. W swoim czasie nad niektórymi nieruchomosciami w miescie wobec nieobecnosci wlasciiceli oznaczeni zostali przez sady wladz okupacyjnych opiekunowie. Niektórzy z takich opiekunow oznajmili chęc zrzeczenia sie dalszej opieki, ządajac za caly czas wynagrodzenia, ktorego jednakze nie wyplacaja wladze, lecz polecaja wdrazac akcje cywilna przeciw wlascicielom lub sukcesorom.

Odczyty o Kosciuszce. W szkolach srednich sosnowieckich odczyty w dzien 100-iej rocznicy zgonu Kosciuszki wyglosza obok nauczycieli i starsi uczniowie. O ile bedzie mozna, takie same odczyty uczniowskie odbęda sie i w szkolach poczatkowych, nad czym juz obraduje Zrzeszenie nauczycieli.

Jaka miarka mierzysz, taka ci bedzie odmierzona. W okolicy Sosnowca pozar strawil doszczetnie nietylko domostwa, ale caly dobytek gospodarzy. Pogorzalcy oczywiscie, o ile zdazyli uratowac gotowke, zwracaja sie do sasiodow z prosba o sprzedanie im zyta, owsa i t. p.

Korespondent nasz byl wlasnie swiadkiem takiej tranzakcji. Pogorzalec chcial kupic zyta i prosil, by mu po „krzesciańsku” policzono.

— Jo wom ta, kmotrze, drozy niz police, ino jakiescie i wylicyli, przemowil sprzedajacy i ządadal za korzec zyta 275 marek, a po dlugich prosbach, oblewanych lzami, zgodzil sie na mk. 270, dodajac: „ano, niechta bedzie moja krzywda”...

Sprostowanie. W dziale ofiar w numerze z dn. 14 wrzesnia umieszczono, ze pp. St. Mrokowscy wplacili mk. 80,— a powinno byc mk. 10,—80.

Otrzymanie koncesji. Pp. Antoni Zencikiewicz i Jozef Cuglewski otrzymali koncesje na otwarcie w miescie fabryki marmolady owocowej.

Z rady miejskiej Sosnowca.

(Posiedzenie 4 w d. 14-go wrzesnia)

Obrady rozpoczeto o godz. 4 popoludniu. Przeczytaje p. Meyerhold.

Po odczytaniu nadeslanych do przydzium listow, odezw i interpelacji, rada przystepuje do wyboru 3 komisji:

1) do komisji finansowo-budzetowej powolani zostali pp. Jankowski, Dziurzynski, Falkowski, Wosiński, Rudowski Sz., Strzelecki, Schön W., Ignacy Landau, Ad. Landau, Wiczorek, Malinowski i Mrokowski;

2) do komisji sprawozdania rachunkow i rewizji kasy: pp. Jankowski, Kucharski, Kwiatek, Mrokowski; Nowak, Majmon, Pojowski, Strzelecki i Wosiński;

3) do komisji do spraw zywnosciowych powolani zostali: Strzelecki, Rudowski Sz., Przedpelski, Flak, Nowak, Nowakowski, Oppenheim, Kabak, Judenherz.

Na interpelacje dra Falkowskiego i p. Kucharskiego w sprawie wywozu sloniny z miasta przez p. Hincza, p. nadburmistrz Kunzer obiecal dac szczegolowa odpowiedz po zbadaniu sprawy.

Budzet na rok 1917/18, uchwalenie pozyczek miejskich, sprawe podatku szkolnego i dodatku drozdzianego dla nauczycieli szkól miejskich, postanowiono odeslac do komisji budzetowej.

Sprawe obrachunku kasowego za czas od 1 sierpnia 1915 r. do 31 marca 1916 odeslano do komisji rewizyjnej.

Projekty: statutu, dotyczacego urzadzenia ulic i placow, polaczenia ulicy Kalusińskiej z Chemiczną i rozszerzenia i przedluzenia ul. Koflataja postanowiono przekazac komisji do spraw ogolnych, ktora zostanie wybrana na przyszłym zebraniu.

Posiedzenie zamknieto o godz. 8 m. 45 wieczorem.

Otlary.

(Zlotono hosp. w Adm. Iskry”).

Zamiast zawiadomien o zareczynach swoich z p. Melanją Rutkowską p. Franciszek Kiet sklada na weteranow mk. 20.

Dla uczczenia pamieci w druga rocznice smierci Wlodka Landaua skladaja dla analfabetow przy Tow. Dobroczynnosci w. m. Maurycowic Majtlisowie rb. 5. Jozefostwo Cukiermanowie rb. 5. Ewa Zalcowa rb. 3. Helena Jarosińska rb. 3. Bronia i Bala Majtlisowny rb. 4.

bekarz-dentystka

R. Goldsztaub

powrocila z letniska i przyjmuje od 10 do 12 przed poludniem i od 3 do 6 po poludniu.

Z Będzina.

W sprawie obchodu Kosciuszki. Swojego czasu na lamach „Iskry” ukazala sie wzmianka z Będzina, jakoby miejscowy klub obywatelski ujal w swoje rece inicjatywe obchodu setnej rocznicy smierci Kosciuszki. Później jednak zarząd Klubu oswiadczył publicznie, ze wzmianka ta mija sie z prawda. Nieprawda rowniez podobno jest, ze Klub przekazal inicjatywe P. M. S. Z oswiadczenia wiec tego wynikałoby, ze Klub Obywatelski od akcji tej sie odsuwa. Czy tak jest jednak? Stawiamy pytanie, na ktore trudno jest odpowiedziec twierdzaco, jesli sie wzmnie pod uwage powstanie, cele i zadania tego Klubu. Faktem jest jednak, ze z tej strony nie sie nie robi w tej sprawie. Kto wiec zajal sie obchodem? Wiemy dotychczas z pism, co robi sie w Sosnowcu, w Dąbrowie. Wiemy nawet, co nasza rada miejska robi zamysla.

A Będzin?

Zalatwia sie, podobno te kwestje gdzieś po kątach i to konspiracyjnie, lecz, niestety, o akcji tej malo kto wie, a stad różne przypuszczenia i aluzje.

Zółty paszport
czyli
Pogrom w Kijowie
z serii
„Syberyjskie Katorgi”

Komornik

przy Krolewsko-Polskim Sadzie Okregowym w Sosnowcu

J. Pietruszkiewicz

otworzył Kancelarie w Sosnowcu, przy

ul. Starososnowieckiej № 46 i przyjmuje interesantow codziennie od godz. 4 do 6 po polud. prócz swiat i niedziel.

POTRZEBNA

PANNA

znajaca stenografie, piszaca biegle na maszynie Hamonda, wladajaca choc slabo niemieckim.

Oferty do „Iskry”.

By więc tych uniknąć, powstały już oddawna Komitet obchodu Kościuszkowskiego w nien się wreszcie ujawnić i rozpocząć jawną pracę, by nie sądzono, żeśmy o obchodzie zapomnieli lub ktoś nas wyprzedził. We wniosku rady miejskiej jest mowa, by zwrócić się do różnych instytucji, które zechcą wziąć udział w obchodzie, lecz niema wzmianki nawet, by wybrana z łona tejże rady komisja zwróciła się do powstałego już przedtem Komitetu miejscowego. Niech więc jednostki energiczniejsze z pośród tego komitetu rozjaśnią wreszcie tę sprawę.

B. O.

„Walka Motyli” Sudermana z Lubicz Sarnowską w roli Rózi była prawdziwą ucztą artystyczną dla miejscowej publiczności, zapelniającej w środę salę „Corso” po brzegi. Trudno napisać, kto grał lepiej, gdyż zespół cały, biorący udział w tej sztuce, był wprost bajecznym pod każdym względem. Idealnie wyrzeźbione typy korniwożajera i starego sknery, świetna gra Rózi oraz dostrajanie się pozostałych artystów do głównych ról sprawiło, że wieczór ten zaliczyć można do najmiej spędzonych w ostatnich czasach. Znawcy twierdzą, że zespół p. Lubicz-Sarnowskiej

jest o wiele lepszy, niż bawiącej u nas ostatnio p. Przybyłko-Potockiej.

We wtorek daną będzie „Koteżka”.

Z Czeladzi.

„Babie lato” — pod taką nazwą dziś t. j. 16 b. m. o godz. 2 po poł. odbędzie się w parku miejscowym zabawa. Dochód przeznaczają na rzecz przytułku dla bezdomnych dzieci.

Niespodzianki: loteria fantowa i amerykańska, poczta, confetti. Bufet dobrze zaopatrzony. Ceny wejścia 50 i 25 fen.

Straszny wypadek.

Śmierć 12 górników.

W dn. 14 b. m. na kopalni „Czeladź” miał miejsce straszny wypadek.

Po skończonej pracy szala z pierwszą partją robotników uniosła się w górę. Nagle z powodu nieszczęścia szala z robotnikami spada na dół...

Robotnicy ponieśli śmierć na miejscu. Ponieważ do każdej szali wchodzi 12 ludzi, i tym razem więc katastrofa zabrała dwanaście ofiar.

Dział humorystyczny.

Autentyczne.

Do biura M. M. zgłasza się pan X, którego okradziono. Urzędnik zapisuje fakt powyższy w wielkiej księdze, wypytując szczegółowo o imię, nazwisko, rok urodzenia, datę ślubu, wiek żony i dzieci poszkodowanego.

Po trzech tygodniach pan X zgłasza się ponownie, gdyż przedmiotów skradzionych nie odzyskał. Urzędnik odczytuje szczegóły zanotowane.

W spisie zakradła się mała pomyłka — protestuje pan X — mój najmłodszy syn, Jasio, urodził się w r. 1908, a nie w 1910...

— Jaktó — woła oburzony do najwyższego stopnia urzędnik — pan podajesz mylne informacje i chcesz, żeby ci skradzioną rzecz odnaleziono??

Nasze dzieci.

— A ty czego płaczesz matulki?

— Bo mój tatuś jest paskarzem.

— Nie może być... Naprawdę?... i na cóż on trzyma pasek?

— Na skórę... uuul...

— I ty tego płaczesz?

— Tak... bo mój tatuś trzyma pasek na moją skórę.

—o—

Nauczyciel. Niemrawkiewicz! powiedz mi, czym jest pokryte ciało — dajmy na to wołu... No prędzej, gamoniul... nie wiesz... z czego więc robia zelówki... i tego nie wiesz, co? **Uczeń.** Wiem, proszę pana!

Nauczyciel. No to gadaj: Ciało wołu jest pokryte...

Uczeń. Drzewem, panie profesorze!

II-ga Loteria Polska R G .0

(Tabela nieurzędowa).

Druga klasa. 1-szy dzień ciągnięcia.

Wygrane padły na następujące Nr. Nr.:

Po mk. 15,000 № 3434.

Po mk. 8,000: № 30116.

Po mk. 4,000: № 14998.

Po mk. 2,000: № 3660.

Po mk. 1,500: № 5652, 10791,

23741, 35245, 38406,

Po mk. 700: № 4037, 6679,

20926, 23079, 27113, 29985,

41998.

Po mk. 500: № 2526, 4073,

5510, 7122, 8825, 11144, 27999,

38861, 41608.

Po 250 mk.: 2001, 6446, 6767,

7004, 7610, 8049, 9728, 10685,

11860, 12842, 12848, 14667,

14694, 15267, 15829, 17386,

19874, 19746, 20267, 21822,

23122, 23869, 24356, 25307,

25669, 26889, 28229, 29588,

30070, 31586, 34352, 35248,

35375, 37628, 39213, 39361,

41476, 41686, 41832.

Ogłoszenie

Poszukuje się kupna

kilka silnych koni pociagowych

Oferty do

Magistratu m. Sosnowca.

M. PRZEMYSKI.

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna

w Sosnowcu.

Pogoń—ulica Nowo Pogońska № 18, Sielec—ulica Kręta № 1,
(wejście—Mostowa 7 obok parku Sieleckiego.)

Przyjmuje do farbowania i prania: garderoby damskie i męskie, aksamity, koronki, jedwabie, pokrycia meblowe w całości, dywany i t. p.

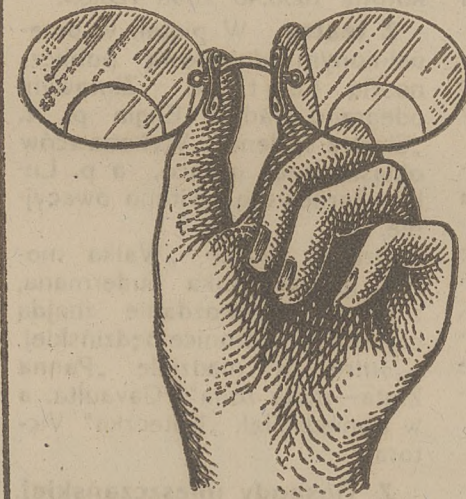
Wykonanie szybkie i dokładne.

Optyk Oskar Einhorn

SOSNOWICE

Modrzejowska 4, róg ul. 3 Maja (wprost dworca kolei W.-W.)

Skład aparatów i przyborów fotograficznych.

Specjalny dział hurtowy dla fachowców.

U W A G A. Przy składzie urządzono ciemnicę i laboratorium dla Wygody P. P. amatorów fotografów, z czego korzystać mogą bezpłatnie.

Ogromny wybór barometrów.

Wymiana kart chlebowych na drugą połowę m. września r. b.

Komisja Żywnościowa R. M. O. w Sosnowcu, pedaje do wiadomości, że wydawanie kart chlebowych na drugą połowę miesiąca września dla ludności chrześcijańskiej tutejszego miasta odbywać się będzie:

W dniu 15 września od godziny 6 do 12 rano i od 2 do 6 wiecz. i w dniu 16 września od godziny 7 — 10 rano dla posiadaczy kart legitymacyjnych oznaczonych:

Nr. 10001 do 12199 ul. Kolałaja 10
20001 „ 21339 ul. Jasna 23
30001 „ 32399 ul. St.-nos. 36.
40001 „ 43499 Orla d. Bendora
50001 „ 52299 Renardowska (róg Sieleckiej)
60001 „ 61199 „ Katarzyńska 5

Wydawanie kart dla mieszkańców Milowic i Modrzejowa odbędzie się w dniu 15 września. r. b.

Na drugą połowę m-ca września r. b. będą wydawane: na kupon № 2 1/2 funta cukru na osobę po 90 fen. funt, na kupon № 4 1/2 funta peluszek i 1/4 fun. kaszy po cenie za peluszkę 38 i kaszę 35 fen. za funt. Peluszką i kasza powinny być wybierane razem.

8 miesięczne kurey dla ochraniarek

C. STRZELECKIEJ

Zapisy kandydatek od 15 września od 4 — 6 w

Kancelarii Szkoły Handlowej Dęblińska 1,

Wykłady w godz. popołudniowych od 1 października.

WOJNA ŚWIATOWA.

Komunikat niemiecki

BERLIN. Z głównej kwatery donoszą:

Zachodnia widownia wojny. Grupa wojsk ks. Rupprehta.

We Flandrii walka działowa, będąca od południa gwałtowną między lasem Houthouster a kanałem Cominnes—Ypres wzmogła się wieczorem i wczesnym rankiem na północ od Freezenbergu do ognia huraganowego, Natarcia angiolków nie nastąpiły.

W nocy z 12-go na 13-ty września kompanię witemberskie wyparły nieprzyjaciela z części lasu na północ od Langemarek. Licznych angiolków wzięto do niewoli.

W Artois i na północ od St. Quentin powiodło się kilka przedsięwzięć wywiadowczych; jeńcy i łup. dostały się w ręce nasze.

Grupa niem. następcy tronu.

Na zachód od Guignicourt nad Aisne, westfalskie i hanzatyckie oddziały atakowe wdarły się do drugiej linii francuskiej, zadały nieprzyjacielowi w walce okopowej ciężkie straty i powróciły z jeńcami.

W Szampanji, oraz pod Verdun działalność ognia wzmogła się tylko w niektórych odcinkach do większego napięcia.

Wschodnia widownia wojny.

Między morzem Bałtyckim a Czarnym nie było żadnych donioślejszych operacji bojowych.

Front macedoński.

W okolicy jeziora Ochrydy sytuacja bez zmiany.

Komunikat austriacki

WIEN. Z głównej kwatery donoszą:

Wschodnia widownia wojny.

Na Bukowinie i nad Zbruczem ożywiona działalność nieprzyjacielskiej artylerji i patroli.

Włoska widownia wojny.

Ciężki ogień artylerji nieprzyjacielskiej na stanowiska nasze na Monte San Gabriele i na wschodzie od Gorycji trwa w dalszym ciągu.

Przy oczyszczeniu rowów na północnym stoku Monte San Gabriele w zaciętych walkach wzięto od wczoraj do niewoli 23 oficerów, 535 szeregowców oraz zdobyto 12 karabinów maszynowych.

Odparto silne patrole nieprzyjacielskie, posuwające się ku Podlaccio.

W Tyrolu i Karyntji gwałtowne deszcze ulewne i burze śnieżne przeszkadzały w działalności bojowej.

Albanja.

Nie zaszły żadne znacześnie wydarzenia.

Szef Sztabu Generalnego.

Atak na Rewel?

GENEWA, „Petit Parisien” dowiaduje się z Londynu, że krążą tam pogłoski o przygotowywanej się wielkiej bitwie na morzu Bałtyckim.

Rozpoczęto bombardowanie Gotlanji, co — zdaniem dzienników angielskich — wskazuje na to, że wkrótce rozpocznie się również atak na Rewel.

ISKRA

Dodatek nadzwyczajny.

Nowy rząd w Polsce.

Utworzenie rady regencyjnej.

Odpowiedzialny prezes ministrów.

Manifest Cesarski w sprawie nowych zarządzeń.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ ogłasza rozkaz obu Jenerał-gubernatorów do komisji Rady Stanu, dotyczący budowy państwowości polskiej i patent mocarstw okupacyjnych dotyczący władzy państwowej w Królestwie Polskim.

Ogłoszenie to poprzedza następujący rozkaz cesarski dla jenerał-gubernatora w Warszawie.

„Mój najjaśniejszy sojusznik, Jego Cesarsko-Królewska i Apostolska Mość i Ja, postanowiliśmy dalszą budowę państwowości polskiej, dla której fundament położony został przez proklamację w d. 5 listopada 1916 roku. Surowość stanu wojennego, niestety, nie pozwala jeszcze, aby Król dodał blasku starej koronie polskiej i aby powołane przez powszechne i bezpośrednie głosowanie przedstawicielstwo narodu radziło nad dobrem kraju. Chcemy jednak już teraz podstawową władzę państwową złożyć w ręce Rządu Narodowego, podczas gdy interesy i prawa Narodu powierzone zostaną nowej rozszerzonej Radzie Stanu.

Mocarstwa okupacyjne zastrzegą sobie w istotnej zgodności z życzeniami mężów zaufania kraju tylko te prawa, których wymaga stan wojenny.

Spodziewam się, że ten nowy krok na drodze urzeczywistnienia samodzielnej państwowości polskiej w swym dalszym rozwoju okaże się błogim i doprowadzi do tego, że kraj, tak długo gwałtem wstrzymywany w

rozwoju kulturalnym, wolnościowym i gospodarczym podczas panowania rosyjskiego, przez własną swych obywateli siłę i w wolnym wybranym — przez się przyłączeniu się do mocarstw centralnych, znajdujących się z nim w przyjaźni wiernej, kroczyć będzie do pokojowej i błogiej przyszłości.

Do mojego Jenerał-gubernatora w Warszawie, generała von Beselera.

Stosownie do powyższego upoważniam pana ogłosić załączony patent, dotyczący Władzy państwowej w Królestwie Polskim, wspólnie z c. k. gubernatorem wojennym austriacko-węgierskim w Lublinie.

Prawa nowego rządu.

Odezwa obu jenerał-gubernatorów do komisji Polskiej Rady Stanu w Warszawie. Utworzenie Rady regencyjnej.

Warszawa 15 września.

Rządy Cesarstwa Niemieckiego i Austro - Węgier przedłożyły swym Monarchom wnioski polskiej Rady Stanu, dotyczące tymczasowej organizacji państwowości polskiej.

Ich Cesarskie Mości Cesarz Niemiecki i Cesarz Austrii i Apostolski Król Węgier upoważnili nas do wydania patentu, który utwierdza zasady tymczasowych konstytucyjnych urzędzeń Państwa Polskiego.

Sprzymierzone rządy widzą, w radzie regencyjnej środek odpowiedni nie tylko do dania państwowości polskiej ogólnie uznanego przedstawicielstwa; ale i do przygotowania przyszłej monarchji.

Rada regencyjna aż do powołania króla otrzymuje jako najwyższe przedstawicielstwo Państwa Polskiego prawa zwierzchnicze z zastrzeżeniem stanowiska mocarstw okupacyjnych zgodnego z prawem międzynarodowym.

Pierwszym zadaniem Rady regencyjnej będzie powołanie prezesa ministrów, którego zatwierdzenie zastrzegają sobie Mocarstwa sprzymierzone.

Prezes ministrów niezwłocznie poczyni wszystkie potrzebne kroki, aby w tych gałęziach zarządu, które oddane zostały Państwu Polskiemu, stworzyć organizację ministrów; jak również ukończyć organizację reszty Władz Polskich przy pomocy rokowań z władzami okupacyjnymi.

Aby zapewnić reprezentację życzeniom i interesom wszystkich kół narodu polskiego, powinna odżyć nanowo Rada Stanu w formie nowej, rozszerzonej i ze znacznie zwiększonymi prawami. Będzie ona niejako zastępowała sejm polski. Zadania jej leżą w obrębie prawodawstwa.

Podczas gdy rozporządzenia z dnia 26[11] 1916 (1. 12. 1916) Radzie tymczasowej zapewniają tylko głos doradczy, nowa Rada Stanu mieć będzie w prawodawstwie głos ostateczny. Będzie ona zwoływana przez Radę Regencyjną perjodycznie. Prawa Rady Stanu i prerogatywy mocarstw okupacyjnych są określone bliżej w patencie.

Mocarstwa sprzymierzone wierzą, że w urzeczywistnieniu niniejszym akcie 5 listopada 1916 roku dalsza odbudowa Państwa Polskiego znajdzie czynnych pracowników w najszerszych warstwach ogółu polskiego. Wyrażają też one nadzieję, że rokowania w sprawie szczegółów organizacji wezmą szybki obrót i że dalszy sprzyjający rozwój stosunków doprowadzi do tego, iż władza rządowa powoli przejdzie w ręce polskie.

2. Patent z d. 12 września 1917 r., dotyczący władzy państwowej w Królestwie Polskim.

Artykuł 1.

1. Najwyższa władza państwowa w Królestwie Polskim aż do przejścia jej przez króla lub regenta, przechodzi na Radę Regencyjną z zastrzeżeniem stanowiska mocarstw okupacyjnych zgodnego z prawem międzynarodowym.

2. Rada Regencyjna składa się z 3 członków, którzy są mianowani przez Monarchów państw okupacyjnych.

3. Akty rządowe Rady Regencyjnej muszą być kontrasygnowane przez odpowiedzialnego prezesa ministrów.

Artykuł 2.

1. Władza prawna będzie sprawowana przez Radę Regencyjną przy współdziałaniu Rady Państwa Królestwa Polskiego zgodnie z niniejszym patentem i wydanymi na zasadzie tegoż praw.

2. We wszystkich dziedzinach, których zarząd nie został oddany władzy państwowej polskiej, wnioski prawodawcze mogą być omawiane w Radzie państwa tylko za zgodą państw okupacyjnych. W tych dziedzinach może obok wymienionych w p. 1-ym

organów Królestwa Polskiego do czasu wydawać rozporządzenia o mocy prawnej i general-gubernator, lecz tylko w porozumieniu z Radą Państwa. Prócz tego może general-gubernator w interesach ważnych wojennych wydawać nieodwołnie konieczne rozporządzenia o mocy prawa, jak również uciekać się do ich ogłoszenia i przeprowadzenia do pomocy organów władzy państwowej polskiej. Rozporządzenia general-gubernatora mogą być cofnięte lub zmienione tylko w sposób taki, w jaki wydane zostały.

Prawa i rozporządzenia władzy państwowej polskiej, które gruntują prawa i obowiązki ludności, winny być przed wydaniem podane do wiadomości general-gubernatorów tych mocarstw okupacyjnych, na których terenie mają obowiązywać i otrzymują moc prawną, jeżeli tenże w ciągu dni 14 nie wnieśli protestu.

Artykuł 3.

Rada Państwa będzie utworzona na zasadzie oddzielnego prawa, które wyda Rada Regencyjna ze zgodą państw okupacyjnych.

Artykuł 4.

1. Zadania prawne i gospodarcze będą wykonywane, o ile powierzone są władzy państwowej polskiej, przez polskie sądy i urzędy, w innych razach na czas okupacji przez organy państw okupacyjnych.

2) General-gubernator może w przypadkach, gdzie są zatrącane prawa państw okupacyjnych, kontrolować prawa, wyroki i zarządzenia polskich sądów i władz w sposób zgodny z prawem i przy badaniu wyroku lub rozstrzygnięcia najwyższej instancji odnośne prawa i interesy zatwierdzać przez swego zastępcę.

Artykuł 5.

Reprezentacja międzynarodowa Królestwa Polskiego i prawa tegoż do zawierania umów międzynarodowych mogą być wykonywane przez Władzę Państwową dopiero ukończeniu okupacji.

Artykuł 6.

Patent niniejszy nabiera mocy z chwilą utworzenia Rady Regencyjnej.

podp. von Beseler, von Szeptycki.

Skład Rady Regencyjnej.

„Berliner Tageblatt“ donosi:

Do Rady regencyjnej wejść mają: Prezes: książę Zdzisław Lubomirski, prezydent m. Warszawy, Julian hr. Tarnowski i książę Drucki-Lubecki.